

LEGE nr. 21 din 18 ianuarie 1999

pentru prevenirea și sancționarea spalării banilor

EMITENT

• PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 18 din 21 ianuarie 1999

Data intrării în vigoare 21-04-1999

Abrogat de Articolul 31, Capitolul 5 din LEGE nr. 656 din 7 decembrie 2002 la data 12-12-2002

Parlamentul României adopta prezenta lege.

Capitolul 1 Dispoziții generale

Articolul 1

Prezenta lege reglementează prevenirea și sancționarea activităților de spalare a banilor.

Articolul 2

În sensul acestei legi:

- a)** prin spalarea banilor se înțelege faptele prevăzute la art. 23, dacă au fost săvârșite prin intermediul persoanelor juridice sau fizice menționate la art. 8;
- b)** prin bunuri se înțelege orice categorii de valori, corporale sau necorporale, inclusiv bani, mobile sau imobile, precum și actele juridice sau documentele care atesta proprietatea acestora.

Capitolul 2

Proceduri de identificare a clienților și de prelucrare a informațiilor referitoare la spalarea banilor

Articolul 3

(1) De îndată ce angajatul unei persoane juridice sau persoana fizică dintre cele prevăzute la art. 8 are suspiciuni că o operațiune care urmează să aibă loc are drept scop spalarea banilor va sesiza persoana sau persoanele desemnate conform art. 16, care, pe baza unor indicii temeinice, vor informa, la rândul lor, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spalării Banilor, denumit în continuare oficiul. Acesta va certifica imediat primirea informației.

(2) Dacă oficiul considera necesar, el poate decide, în mod justificat, suspendarea efectuării tranzacției. Decizia va fi comunicată imediat, în scris, persoanei juridice sau fizice căreia i s-a cerut efectuarea tranzacției.

(3) Pentru operațiunile de depunere sau de retragere de sume în numerar, în lei sau în valută, sume ce depășesc echivalentul în lei a 10.000 euro, personalul din structurile prevăzute la art. 8 va raporta oficiului în maximum 24 de ore de la data efectuării operațiunii. La transferul acestor sume din conturi bancare vor fi aplicate prevederile alin. (1) și (2).

(4) Dacă oficiul considera că perioada de 24 de ore prevăzută la alin. (3) este insuficientă, el poate formula în acest interval o cerere motivată către Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, pentru a se prelungi perioada necesară cu maximum 3 zile lucrătoare. Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție poate autoriza, o singură dată, motivat, prelungirea solicitată sau poate dispune încetarea suspendării efectuării tranzacției.

(5) Când cererea pentru prelungirea perioadei cu maximum 3 zile lucrătoare se dovedește a fi neîntemeiată, oficiul va răspunde civil pierderea financiară suportată de persoana fizică sau juridică în cauză.

(6) Dacă decizia de neefectuare a tranzacției nu este comunicată persoanelor juridice prevăzute la art. 8 în perioada menționată la alin. (2) și (3), acestea vor putea efectua tranzacția.

Articolul 4

Dacă o persoană dintre cele prevăzute la art. 8 are cunoștința că o tranzacție pentru care a primit instrucțiuni să o efectueze are ca scop spalarea banilor și acesteia îi este imposibil să nu o efectueze sau, prin neefectuarea ei, este posibil să zadarnicească eforturile de a se urmări beneficiarii operațiunii suspecte de spalare a banilor, instituția sau persoana în cauză va informa oficiul imediat după ce a efectuat tranzacția. În asemenea cazuri se va preciza motivul pentru care nu s-a putut transmite informația despre tranzacție, înainte ca aceasta să se fi efectuat.

Articolul 5

În cazul în care oficiul primește informații potrivit art. 3 sau 4, acesta poate cere oricărei instituții competente să furnizeze datele necesare verificării lor.

Articolul 6

Oficiul va proceda la examinarea informației care i-a fost furnizată potrivit art. 3-5. În cazul în care aceasta examinare aduce date sau indicii temeinice referitoare la spalarea banilor, informațiile vor fi transmise de îndată Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

Articolul 7

Furnizarea cu buna-credință de informații în conformitate cu prevederile art. 3-5, făcută de către persoanele juridice prevăzute la art. 8 sau de către angajații ori reprezentanții lor menționați la art. 16, nu poate atrage răspunderea disciplinară, civilă sau penală a acestora.

Articolul 8

Intra sub incidența prezentei legi:

- a)** băncile, sucursalele băncilor străine și instituțiile de credit;
- b)** instituțiile financiare, cum ar fi: fonduri de investiții, societăți de investiții, societăți de administrare a investițiilor, societăți de depozitare, de custodie, societăți de valori mobiliare, fonduri de pensii și alte asemenea fonduri, care îndeplinesc următoarele operațiuni: creditarea, incluzând, printre altele, creditul de consum, creditul ipotecar, factoringul, finanțarea tranzacțiilor comerciale, inclusiv forfetarea, leasingul financiar, operațiuni de plăți, emiterea și administrarea unor mijloace de plată, cărți de credit, cecuri de călătorie și altele asemenea, acordarea sau asumarea de garanții și subscrierea de angajamente, tranzacții pe cont propriu sau în contul clienților prin intermediul instrumentelor pieței monetare, cecuri, ordine de plată, certificate de depozite și altele, schimb valutar, produse financiare derivate, instrumente financiare legate de cursul valutar ori de rata dobânzilor, valori mobiliare, participarea la emiterea de acțiuni și oferirea de servicii legate de aceste emisiuni, consultanța acordată întreprinderilor în probleme de structura a capitalului, strategia industrială, consultanța și servicii în domeniul fuziunilor și achizițiilor de întreprinderi, intermedierea pe piețele interbancare, administrarea de portofolii și consultanța în acest domeniu, custodia și administrarea valorilor mobiliare;
- c)** societățile de asigurări și reasigurări;
- d)** agenții economice care desfășoară activități de jocuri de noroc ori de amanet;
- e)** persoanele fizice și juridice care acorda asistența de specialitate juridică, notarială, contabilă, financiar-bancară;
- f)** orice altă persoană fizică sau juridică, prin acte și fapte săvârșite în afara sistemului financiar-bancar.

Articolul 9

(1) Persoanele juridice menționate la art. 8 au obligația să stabilească identitatea clienților pentru orice tranzacție a carei limită minimă, în lei sau în valută, reprezintă echivalentul a 10.000 euro, indiferent dacă tranzacția are loc printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni care au legătură între ele.

(2) Când suma nu este cunoscută în momentul acceptării tranzacției, persoana fizică sau juridică, obligată să stabilească identitatea clienților, va proceda la identificarea de îndată a acestora, atunci când este informată despre valoarea tranzacției și când a stabilit că a fost atinsă limita minimă.

(3) De îndată ce apare vreo informație că prin tranzacție se urmărește spalarea banilor, se va proceda la identificarea clienților, chiar dacă valoarea tranzacției este mai mică decât limita minimă stabilită de către oficiu.

Articolul 10

(1) Datele de identificare a clienților vor cuprinde:

- a)** în cazul persoanelor fizice: datele de stare civilă menționate în documentele de identitate prevăzute de lege;
 - b)** în cazul persoanelor juridice: datele menționate în documentele de înmatriculare prevăzute de lege, precum și dovada că persoana fizică care conduce tranzacția reprezintă legal persoana juridică.
- (2)** În cazul persoanelor juridice străine, la deschiderea de conturi bancare vor fi solicitate acele documente din care să rezulte identitatea firmei, sediul, tipul de societate, locul înmatriculării, împuternicirea specială a celui care o reprezintă în tranzacție, precum și o traducere în limba română a documentelor autentificate de un notar public.

Articolul 11

În cazul în care există informații, referitoare la clienții prevăzuți la art. 9 și 10, ca tranzacția nu se desfășoară în nume propriu, persoanele juridice menționate la art. 8 vor lua măsuri pentru a obține date despre adevărata identitate a persoanei în interesul ori în numele căreia acționează acești clienți, inclusiv de la oficiu.

Articolul 12

(1) Cerințele de identificare nu vor fi impuse societăților de asigurări și reasigurări menționate la art. 8, în legătură cu polițele de asigurare de viață, dacă prima de asigurare sau ratele de plată anuale sunt mai mici sau egale cu echivalentul în lei al sumei de 1.000 euro ori prima unică de asigurare plătită este, în echivalent lei, până la 2.500 euro. Dacă ratele de prima periodice sau sumele de plată anuale sunt ori urmează a fi mărite în așa fel încât să depășească limita sumei de 1.000 euro, respectiv de 2.500 euro, în echivalent lei, se va cere identificarea clienților.

(2) Cerințele de identificare nu sunt obligatorii în cazul subscrierii politelor de asigurare emise de fondurile de pensii, obținute în virtutea unui contract de muncă sau datorită profesiei asiguratului, cu condiția ca polița să nu poată fi rascumparată înainte de scadența și să nu poată fi folosită ca garanție sau colateral pentru obținerea unui împrumut.

(3) Cerințele de identificare nu se impun, dacă nu s-a stabilit că plata se va face prin debitarea unui cont deschis pe numele clientului la o bancă sau la o instituție pentru economii.

Articolul 13

(1) În fiecare caz în care identitatea este solicitată potrivit prevederilor prezentei legi, persoana juridică sau persoana fizică prevăzută la art. 8, care are obligația identificării clientului, va păstra o copie de pe document, ca dovadă de identitate, sau referințe de identitate, pentru o perioadă de 5 ani, începând cu data când se încheie relația cu clientul.

(2) Persoanele juridice și fizice prevăzute la art. 8, cărora li se aplică prevederile prezentei legi, vor păstra, într-o formă care poate fi folosită ca mijloc de probă în justiție, evidența secundară sau operativă și înregistrări ale tuturor tranzacțiilor financiare care fac obiectul prezentei legi, pentru o perioadă de 5 ani de la executarea fiecărei tranzacții, după care vor fi predate oficiului, pentru arhivă.

Articolul 14

(1) Persoanele juridice și fizice prevăzute la art. 8 vor întocmi raport scris pentru fiecare tranzacție care, în virtutea naturii ei sau a caracterului neobișnuit, raportat la contextul activităților obișnuite ale clientului, poate fi legată de spălarea banilor.

(2) Raportul, a cărui formă va fi stabilită de către oficiu, va fi înaintat acestuia.

Articolul 15

Oficiul va asigura, pe cheltuiala proprie, programe speciale de instruire a reprezentanților persoanelor prevăzute la art. 8. Persoanele juridice prevăzute la art. 8 vor stabili proceduri și metode de control intern pentru a preveni și a împiedica spălarea banilor și vor asigura instruirea angajaților pentru recunoașterea tranzacțiilor care pot fi legate de spălarea banilor și asupra măsurilor imediate ce trebuie luate în asemenea cazuri.

Articolul 16

(1) Persoanele juridice prevăzute la art. 8 vor desemna una sau mai multe persoane care au responsabilități în aplicarea prezentei legi, ale căror nume vor fi comunicate oficiului, împreună cu natura și cu limitele responsabilităților menționate.

(2) Fiecare persoană desemnată, conform alin. (1), de către persoanele juridice specificate la art. 8 răspunde de realizarea sarcinilor stabilite de acestea în aplicarea prezentei legi.

Articolul 17

Autoritățile cu drept de control financiar conform legii și cele de supraveghere prudentială a persoanelor juridice specificate la art. 8, care iau cunoștința de date ce indică acțiuni de spălare a banilor, vor informa despre acestea oficiul.

Articolul 18

(1) Personalul oficiului are obligația de a nu divulga informațiile primite în timpul activității decât în cadrul unei proceduri judiciare, inclusiv după încetarea funcției, pe o durată de 5 ani.

(2) Este interzisă folosirea în scop personal de către angajații oficiului a informațiilor primite atât în timpul activității, cât și după încetarea acesteia.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) nu se aplică comunicărilor din cadrul colaborării mutuale făcute în baza tratatelor internaționale la care România este parte sau în baza reciprocității, comunicărilor făcute instituțiilor străine care au funcțiuni asemănătoare și care au obligativitatea păstrării secretului în condiții similare oficiului, dacă asemenea comunicări sunt făcute în scopul îndeplinirii atribuțiilor care rezultă din obiectul de activitate.

Capitolul 3

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

Articolul 19

(1) Se înființează Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, organ de specialitate cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, cu sediul în municipiul București.

(2) Oficiul are ca obiect de activitate prevenirea și combaterea spălării banilor, scop în care primește, analizează, prelucrează informații și sesizează autoritățile abilitate prin lege.

(3) În vederea exercitării atribuțiilor sale, oficiul își constituie aparat propriu, la nivel central și teritorial, după caz.

(4) La nivelul județelor și al municipiului București se pot constitui structuri operative, denumite în continuare structuri, conduse de un director.

(5) Nomenclatorul de funcții, condițiile de studii și de vechime pentru încadrarea și promovarea personalului oficiului se propun de către acesta și se aproba prin hotărâre a Guvernului, avându-se în vedere salarizarea personalului din organele autorității judecătorești.

(6) Oficiul este format din câte un reprezentant al Ministerului Finanțelor, Ministerului Justiției, Ministerului de Interne, Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, Băncii Naționale a României, Asociației Române a Băncilor și Curții de Conturi, numiți în funcții, pe o perioadă de 5 ani, prin hotărâre a Guvernului.

(7) Oficiul este condus de un președinte, cu rang de secretar de stat, numit de Guvern din rândul membrilor oficiului, care are și calitatea de ordonator principal de credite.

(8) Membrii oficiului trebuie să îndeplinească, la data numirii, următoarele condiții:

- a) să fie licențiați și să aibă cel puțin 10 ani vechime într-o funcție economică sau juridică;
- b) să aibă domiciliul în România;
- c) să aibă numai cetățenia română;
- d) să aibă exercițiul drepturilor civile și politice;
- e) să se bucure de o reputație profesională și morală nestirbită.

(9) În caz de vacanță a unui post în cadrul oficiului, conducătorul autorității competente va propune Guvernului o nouă persoană în termen de 30 de zile de la data vacanței.

(10) Membrii oficiului au obligația să comunice de îndată, în scris, președintelui oficiului apariția oricărei situații de incompatibilitate cu condițiile prevăzute la alin. (8).

(11) Funcția de membru al oficiului este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

(12) În perioada ocupării funcției, membrii oficiului vor fi detașați, respectiv contractul de muncă al acestora va fi suspendat, urmând ca la încetarea mandatului să revină la funcția de bază.

(13) Mandatul de membru al oficiului încetează în următoarele situații:

- a) la expirarea termenului pentru care a fost numit;
- b) prin demisie;
- c) prin deces;
- d) prin imposibilitatea de exercitare a mandatului pe o perioadă mai mare de 6 luni;
- e) la survenirea unei incompatibilități;
- f) prin revocare de către autoritatea care l-a numit.

(14) Personalul angajat în cadrul oficiului ori în structurile acestuia nu poate ocupa nici un post și nu va îndeplini vreo funcție în nici una dintre instituțiile prevăzute la art. 8 simultan cu calitatea de salariat al oficiului sau al structurilor sale.

Articolul 20

(1) Pentru funcționarea oficiului și a structurilor acestuia, Guvernul și, după caz, autoritățile administrației publice locale vor transmite în administrarea acestora imobilele necesare - terenuri și clădiri - din domeniul public sau privat, în termen de 60 de zile de la data înregistrării cererii.

(2) Oficiul își întocmește proiectul de buget propriu, pe care îl înaintează Guvernului.

(3) Anual ori atunci când Guvernul hotărăște, oficiul prezintă rapoarte de activitate.

(4) În exercitarea atribuțiilor sale oficiul adoptă decizii cu majoritate de voturi.

Capitolul 4 Răspunderi și sancțiuni

Articolul 21

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea civilă, disciplinară, contravențională sau penală.

Articolul 22

(1) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000.000 lei la 20.000.000 lei nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 3 alin. (1), art. 4, 6, 9 și 11-16, dacă fapta nu este săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată, potrivit legii penale, infracțiune.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) se aplică și persoanelor juridice.

(3) Contravențiile se constata și amenda se aplică de persoanele din cadrul oficiului anume desemnate în acest scop.

(4) Dispozițiile prezentei legi se completează, în mod corespunzător, cu prevederile [Legii nr. 32/1968](#) pentru stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu excepția art. 25 și 26.

Articolul 23

(1) Constituie infracțiunea de spălare a banilor și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani:

a) schimbarea sau transferul de valori, cunoscând ca acestea provin din săvârșirea unor infracțiuni: traficul de stupefiante; nerespectarea regimului armelor și munițiilor în forma agravantă; nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materii radioactive; nerespectarea regimului materiilor explozive; falsificarea de monede sau de alte valori; proxenetismul; contrabanda; șantajul; lipsirea de libertate în mod ilegal; înșelăciunea în domeniul bancar, financiar sau de asigurări; bancruta frauduloasă; furtul și tănuirea de autovehicule; nerespectarea regimului de ocrotire a unor bunuri; traficul de animale ocrotite în țările lor; comerțul cu tesuturi și organe umane; infracțiunile săvârșite prin intermediul calculatoarelor; infracțiunile săvârșite cu cărți de credit; infracțiunile săvârșite de persoane care fac parte din asociații de infractori; nerespectarea dispozițiilor privind importul de deșeuri și de reziduuri; nerespectarea dispozițiilor privind jocurile de noroc; în scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a acestora, precum și în scop de tainuire sau de favorizare a persoanelor implicate în astfel de activități sau presupuse ca s-ar sustrage consecințelor juridice ale faptelor lor;

b) ascunderea sau disimularea naturii reale a provenienței, apartenenței, dispoziției, miscării proprietății bunurilor sau a dreptului asupra acestora, cunoscând ca aceste bunuri provin din săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute la lit. a);

c) dobândirea, posesia sau utilizarea de bunuri, cunoscând ca acestea provin din săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute la lit. a).

(2) Asocierea, inițierea, aderarea sau sprijinirea sub orice formă, în scopul săvârșirii infracțiunii de spulare a banilor, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani.

(3) Tentativa se pedepsește.

Articolul 24

Nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 18 constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Articolul 25

În cazul săvârșirii infracțiunilor prevăzute la art. 23 și 24 se va dispune, în condițiile art. 118 din Codul penal, și confiscarea bunurilor care fac obiectul infracțiunii, iar dacă acestea nu se găsesc, infractorul este obligat la plata echivalentului lor în bani.

Capitolul 4

Dispoziții finale

Articolul 26

Identificarea clienților potrivit art. 9 se va face de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 27

Limita minima a tranzacției, prevăzută la art. 9 alin. (1), și limitele maxime ale sumelor, prevăzute la art. 12 alin. (1), pot fi modificate de Guvern, la propunerea oficiului.

Articolul 28

Prezenta lege intră în vigoare după 90 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, cu excepția prevederilor art. 19, care intră în vigoare de la data publicării.

Articolul 29

Cu 30 de zile înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi oficiul va prezenta Guvernului spre aprobare regulamentul sau de organizare și funcționare, precum și regulamentele de organizare și funcționare ale structurilor sale.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 17 decembrie 1998, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VASILE LUPU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
CRISTIAN DUMITRESCU
